

Nathali Asp

Social- och utbildningsnämnden

Intern budget 2019

Förvaltningens förslag till beslut

Social- och utbildningsnämnden antar förslaget till fördelning av internbudget för verksamhetsåret 2019.

Beskrivning av ärendet

I nedanstående tabeller presenteras förslag till intern fördelning av social- och utbildningsnämndens driftbudgetmedel för verksamhetsåret 2019.

Kommunfullmäktige beslutade per 181126 om en sammanlagd budgettram för förvaltningen om 591 500 tkr, vilken sedan vid kommunstyrelsens beslut per 190122 justerades till 587 900 tkr efter inarbetande av ytterligare strukturplaneåtgärder. Av dessa låses 137 900 tkr för område Social Vålfärd emedan 450 000 tkr avser område Utbildning.

Förvaltningens kommentarer till de förutsättningar som råder utifrån beslutad budgettram presenteras nedan för respektive område och verksamhetsgruppering.

Verksamhet	Budget 2018	Åskningar	KF/KS beslutad budget fördeln åskningar	Budget 2019
Delsumma Administration	42 136	700	60	42 196
Delsumma Förskola	152 281	21 100	2 931	155 212
Delsumma Grundskola	244 583	17 400	8 009	252 592
TOTALT	439 000	39 200	11 000	450 000

Utbildning

För verksamhetsgrupp *Administration* har endast en ramförstärkning med 60 tkr gjorts jämfört med budget 2018. I realiteten inryms i det lagda förslaget dock såväl ordinarie lönerevision för ledning och administrativa resurser på såväl förvaltningsövergripande som enhetsnivå, förstärkning av ledningsresurser till förskolan m a a den pågående utbyggnaden av förskoleverksamheten som utökad hyra för kansliets- och elevhälsans nya lokaler. Detta har möjliggjorts genom en hård prioritering av fortbildningsmedel där bl a enhetsvis generell budgetfördelning av dessa medel helt har slopats, samt att förvaltningen också ej planerar att fortsätta med satsningen på att erbjuda anställda barnskötare att läsa 15 hp i pedagogik. Vidare har medlen kraftigt minskats för förvaltningens egen förebyggande hälsosatsning genom den sk HAMP:en.

För verksamhetsgrupp *Förskola* åskades det 21 100 tkr, främst för utbyggnation av förskolan, och i budgetförslag ovan förstärks ramen enbart med knappt

3 000 tkr. Äskningarna utgick dock då ifrån att utbyggnaden vid ingången av 2019 skulle ha fortskridit långt mer än som vad nu är fallet, vilket också resulterat i att verksamheten vid 2018 års bokslut visade ett överskott på nära 7 700 tkr. Det är då främst med anledning av dessa förseningar som budgeten för 2019 i förslag till fördelning enligt ovan trots allt bör kunna inrymma rimliga medel för fortsatt utbyggnation utifrån senaste tidplan. För att samtidigt medge utrymme för förväntad lönerrevision och övriga ofrånkomliga kostnadsökningar utifrån inflation har dock även kvalitetsmässiga prioriteringar behövt göras, där bl a enheternas tillgång till vaktmästartjänst halverats, och totalt avsatta medel för sk tilläggsbelopp för barn med behov av särskilt stöd har sänkts.

Till verksamhetsgrupp *Grundskola* äskades det 17 400 tkr, för ökade hyreskostnader, volymökningar och nya lagkrav på tillhandahållande av utökad undervisning, emedan ramförstärkningen enligt förslaget ovan ger en utökning om 8 000 tkr. Enbart nettoförändringen i hyreskostnader pga öppnandet av Solviksskolan samt återförandet till budgeten av de tidigare idrottshallshyrorna ger dock en ökad kostnadsbelastning mot budgetram om 10 300 tkr. Fokus vid budgetläggningen har samtidigt varit att om möjligt säkra att de ramfinansierade personalkostnaderna för undervisning och elevhälsovård per elev inte sänks jämfört med ett snitt över de tre senaste åren, för att inte möjligheten att rekvirera de närmare 13 mnkr som kommunen tilldelats i Likvärdighetsbidrag för 2019 skulle gå förlorad. För att åstadkomma detta har tuffa prioriteringar gjorts inom alla övrigt tillgängliga områden, där bl a fritidshemspengingen har sänkts med 3 %, en återgång till varannandagsstädning av klassrum görs, och enhetsvis fördelade medel för läromedelsinköp och vaktmästartjänst kraftigt har beskuren. Det finns i liggande budgetförslag heller inget som helst utrymme för volymökningar utöver de som beräknas i nuläget.

Social Välfärd

Verksamhet	Budget 2018	Äskningar	KF beslutad budget fördeln äskningar	Budget 2019
<i>Delsumma Löner o Admin</i>	47 939	3 835	800	49 552
<i>Delsumma Ekonomiskt bistånd</i>	48 100	17 000	900	49 000
<i>Delsumma Insatser</i>	37 461	10 500	2 700	39 348
<i>Delsumma HVB-Nyanlända</i>	0	0	0	0
TOTALT	133 500	31 335	4 400	137 900

Den fastställda budgeten för Social Välfärd uppgår till 137 900 tkr. Inför budget 2019 äskades 31 335 tkr. Social Välfärd erhöll 4 400 tkr i äskade medel.

För verksamhetsområde löner och administration äskade vi 3 835 tkr.

Efter fördelning av erhållna äskningar fick detta område 800 tkr. Medel som fördelas till kostnader för löner, tolk, tillnyktringsplatser, lokaler och billeasing. Vi ser framför oss att även detta område kan komma att bli ansträngt budgetmässigt under 2019.

För verksamhetsområde Insatser äskade vi totalt 10 500 tkr.

Efter fördelning av erhållna äskningar fick detta område 2 700 tkr. Fördelade med 500 tkr till Inst vuxna missbrukare, 1 200 tkr till Inst barn o unga samt 1 000 tkr till Familjehemsplaceringar. Verksamheterna för familjehem och institution beräknas gå med underskott 2019. Anledningen är att antalet placeringar i konsulentstödda familjehem förväntas ligga på en fortsatt hög nivå och så även Institutionsplaceringar för ungdomar och unga vuxna. Hur det går för Inst vuxna missbrukare beror på hur många LVM vi får under året.

För verksamhetsområde Ekonomiskt bistånd äskade vi totalt 17 000 tkr.

Efter omfördelning och äskningar fick detta område 900 tkr. En anledning till att det inte blir mer fördelat till försörjningsstödet beror på att hela förvaltningens besparingskrav från Strukturplanen landade här med totalt 9 100 tkr. Här måste vi nu kunna räkna med att Ludvika modellen bidrar till att det utbetalda försörjningsstödet per månad kommer att sjunka. Vi fortsätter även jobba för att en större andel av Migrationsverkets schablonersättning för nyanlända ska fördelas till Ekonomiskt bistånd.

För verksamhetsområde Insatser nyanlända och stödboendeverksamheten gjordes inga äskningar. Vi beräknar att de intäkter vi erhåller från Migrationsverket kommer att täcka de kostnader som uppstår under året.

Barbro Forsberg Nystedt
Förvaltningschef

Förvaltning

Ordförande	Håkan Frank
Förvaltning	Social- och Utbildningsförvaltningen
Förvaltningschef	Barbro Forsberg Nystedt

Reviderad verksamhetsplan 2019

Social- och utbildningsnämnden ansvarar för social välfärd samt utbildning av barn och ungdomar från ett års ålder till dess skolplikten upphör. I ansvaret ingår förskoleverksamhet, förskoleklass, grundskola, grundsärskola och fritidshem, sociala insatser inom individ- och familjeomsorgen (IFO) till alla kommuninvånare oavsett ålder och stödboendeverksamhet. Det sammanhållna nämndansvaret för utbildning och social välfärd innebär att samtliga verksamheter ska ha ett helhetsperspektiv på kommuninvånarnas behov och planera verksamheten utifrån dessa. Nämnden satsar särskilt på förebyggande verksamhet och tidiga insatser. Detta sker i samverkan mellan utbildningsverksamheten, social välfärd och andra aktörer i samhället.

Konsekvenser av ej tilldelad önskad ram

	<i>Bokslut 2018</i>	<i>Åskning 2019</i>	<i>Fick 2019</i>
<i>Utbildning</i>	+10 453 mkr	+39,3 mkr	+11 mkr
<i>Social välfärd</i>	- 41 051 mkr	+31,3 mkr	+4,4 mkr

Inför verksamhetsåret 2019 äskande förvaltningen ytterligare medel för utbildningsdelen 39,3 mkr och för social välfärd 31,3 mkr. I budgetarbetet för 2019 beslutades på kommunfullmäktige en förstärkning av budget 2019 för utbildningsdelen med 11 mkr, respektive 4,4 mkr för social välfärd.

Utifrån tilldelade medel i ramen för 2019 finns en stor oro för att den ekonomiska såväl som verksamhetsmässiga måluppfyllelsen försämras.

Förskolans bokslut för 2018 slutade på ett underskridande av budget 7,7 mkr. Grundskolans bokslut slutade på ett underskridande med 1,4 mkr och det inkluderar hyran av idrottshallarna som varit en diskussion under hela år 2018.

Social välfärds bokslut däremot slutade på ett överskridande av budgeten med 41 mkr.

Verksamheterna påverkas av den ram som tilldelats för 2019 på olika sätt och dessa konsekvenser redovisas verksamhetsuppdelat i denna verksamhetsplan.

Förvaltningsledningen angett direktiv med restriktioner för kostnaderna för kompetensutveckling, anpassningskostnader, intern och extern representation och inköp av olika varor och tjänster och bemanning.

De tilldelade medlen i äskanden har framförallt lagts på fasta kostnader som ökade hyror och lagkrav.

Förändringsarbete/verksamhetsförändringar

I Ludvika kommun har befolkningen ökat under de senaste fem åren. Som ett resultat så utökas även volymerna i Social- och utbildningsförvaltningens verksamheter. Antalet barn på förskola och fritids ökar, liksom antalet elever i grundskolan. Andelen IFO-insatser ökar också vilket bland annat märks i ökade kostnader för försörjningsstöd, placeringar av barn och ungdomar samt placeringar för vuxna missbrukare. Utvecklingen för perioden 2013 till 2018 illustreras i nedanstående tabeller. Sammantaget kan man säga att samtliga delar av förvaltningens ansvarsområden växer eller i vart fall inte minskar, vilket för med sig olika former av kostnadsökningar. Så även för budgetåret 2019. Lokalbristerna förde med sig att förvaltningskontoret och elevhälsan tvingades flyttade till nya lokaler under slutet av 2018. Detta medförde ökade hyreskostnader.

Nedan finns en redovisning av de senaste sex årens utveckling av förvaltningens mest betydande nyckeltal som varit drivande i kostnadshänseende.

Mätområde	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019 prel
Befolkning	25 712	26 030	26 362	26 933	26 992	26 944	
Antal IFO-insatser	2 055	2 117	2 628	2 746	2 696	2 655	2650 progn
Varav insatser i form av ek bistånd. ¹	1 080 (133)	1 139 (151)	1 346 (379)	1 374 (379)	1 407 (338)	1516 (364)	1600 (370) progn
Barnfattigdom (antal barn) ²	628	663	769	809	886	#910 progn	#910 progn
Förskolebarn (inskrivna)	1 101	1 187	1 271	1 470	1 470	1520 ³	1542 Vt 2019
Fritidshemsbarn	913	967	976	976	1 045	1 073	1 099
Elever F-9	2 599	2 654	2 765	2 807	2 900	3 005	3 062
Elever särskolan 1-9	i.u.	i.u.	31	40	39	41	39
Elever varav: - asylsökande - från annan kommun					26 127 Tot 153	13 111 Tot:124	i.u.

¹ Siffran inom parentes är de som kodas som nyanländ eller flykting som varit i Sverige max 3,5 år. Efter 3,5 år kodas de inte längre.

² Med barnfattigdom menas barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd. Detta värde tas fram på samma sätt av Statistiska centralbyrån för samtliga kommuner i Sverige.

³ Mätdatum 2018-05-31. Inte tillräcklig ökning av platser pga lokalbristen. 197 barn i kö per 31 mars.

Sammanställning – mätområden	Ökning 2013-2018
Befolkningen i Ludvika	1232
Antalet IFO-insatser	600
Insatser i form av ekonomiskt bistånd	436
Antal barn som lever i barnfattigdom	258
Antal förskolebarn	419
Antal fritidselever	160
Antal elever i F-9	406
Antal elever särskolan 1-9	10

Förändringsarbete/verksamhetsförändringar inom Förskola

Volym

Ökande barnantal

Den stora ökningen av födda barn från 2012 och framåt, samt att det är fler inflyttade familjer med barn, har inneburit en mycket stor efterfrågan på förskoleplatser främst i centrala Ludvika men även utanför centralorten. Under våren 2018 har ett intensivt arbete pågått för att få fram fler förskoleplatser i kommunen men tyvärr har inga nya platser kunnat öppnas på grund av lokalbrist. Förskolan i Ludvika är en verksamhet som vårdnadshavarna är mycket nöjda med och barnens lärande och trygghet ges högt betyg i Skolinspektionens senaste undersökning. (ht 2016).

Kön till en förskoleplats var i slutet av mars 2018 hela 197 barn och samtliga köade till plats i centrala Ludvika och de närliggande byarna. Inför hösten 2018 är nästan samtliga platser fyllda i centralorten och det saknas 65 platser fram till jul och under våren ökar kön med ytterligare 39 barn i centralorten, en siffra som vi vet, av erfarenhet, kommer att öka.

Social- och utbildningsnämnden har under åren 2013-2018 beslutat om att öppna många nya förskoleavdelningar för att möta efterfrågan, men de nyöppnade platserna möter dock inte behovet tillräckligt för att uppfylla lagkraven när det gäller väntetid, så kommunen måste öppna ytterligare platser så snart som möjligt. Arbetet med färdigställande av ny förskola till hösten 2019 i Gonäs ger ca 15 platser, bygget av Förskolan Båret (fd dagcenter) ger ytterligare 45 platser, en utökning av förskolan Skogsglantan ger 30 platser och eventuellt en ny förskola i fd Seco-tools lokaler ger ytterligare 90 platser. För att finansiera dessa nya platser för att åtgärda lagkravet och äskar förvaltningen 19 155 tkr utöver rambudget för driften, inklusive hyra och avräknat avgiftsintäkter.

<i>Verksamhet</i>	<i>Verksamhetsförändring volymbaserat</i>	<i>Åskade mnkr</i>	<i>Fick i budget 2019</i>
<i>Förskola</i>	<i>Nya förskoleavdelningar</i>	<i>19,2</i>	<i>0</i>
<i>Förskola</i>	<i>Lorensbergamodulen till skolan</i>	<i>-1,0</i>	<i>-1,0</i>
<i>SUMMA</i>		<i>18,2</i>	<i>-1,0</i>

Pris

Vid sidan av verksamhetsförändringarna innebär av kommunstyrelsen beslutad ramuppräknning om 1 % att verksamhet förskola får en budget som inte matchar de kostnadsökningar som sker för löner och övriga kostnader i samhället.

<i>Verksamhet</i>	<i>Prisförändringar</i>	<i>Åskade mnkr</i>	<i>Fick i budget</i>
<i>Förskola</i>	<i>Löne- och övriga prisökningar befintlig verksamhet som ej täcks vid 1% uppräknning</i>	<i>2,2</i>	<i>0</i>
<i>SUMMA</i>		<i>2,2</i>	<i>0</i>

Kvalitet

Under senare år har flera statliga instanser avlämnat rapporter om olika kvalitetsindex inom förskoleverksamheten. I Läroplan för förskolan tydliggörs storleken på barngrupper, där Ludvika fortfarande har fler barn än rekommendationen per grupp och även jämfört med snittet i landet.

Antalet barn per personal har stor betydelse för barnens framtida liv och måluppfyllelse.

Rekrytera och behålla personal

Det är positivt att Ludvika växer mycket men expansionen medför svårigheter med att rekrytera framförallt förskollärare. Förskolläraryrket har i Skollagen och Läroplanen för förskolan fått större och bredare uppdrag och ansvar och är de som ska bedriva undervisningen i förskolan. Detta tydliggörs även att förskollärare ska vara legitimerade. Att göra förskolläraryrket attraktivare är nödvändigt och Ludvika behöver se över lönenivåerna för dessa lärare för att säkerställa att vi har minst marknadsmässiga löner – gärna högre. Under de år förskolan expanderat hittills har drygt 85 personer anställts, varav cirka 60 av dessa tjänster är förskollärartjänster men där förvaltningen tyvärr inte lyckats rekrytera legitimerade förskollärare till merparten av dessa.

Kommunens förskollärare har lägre snittlöner än andra kommuner. Förskolläraryrket är stort i hela landet och därmed är också konkurrensen stor. Under 2018 -2019 ser förvaltningen därför behovet av att höja snittlönerna. Det kan dock ske inom bibehållen ram då vikarier på de tjänster som vi inte har lyckats rekrytera behöriga förskollärare för inte har samma lön som en utbildad förskollärare, och det kommer att dröja många år innan förskollärarna täcker behovet i Ludvika.

För att till viss del fylla denna kompetensbrist har förvaltningen under 2017 och 2018 använt statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder för att ge 22 respektive 12 st tillsvidareanställda barnskötare stöd för att läsa 15 hp (högskolepoäng) inom det ordinarie förskolläraryrket. Under hösten 2019 kommer dessa att erbjudas möjlighet att läsa ytterligare 15 hp.

Systematiskt kvalitetsarbete

Förskolan ska med stöd av det systematiska kvalitetsarbetet, via dokumentation, uppföljning och analyser utveckla verksamheten så att alla barn har ett gott lärande och en god utveckling. Personalen dokumenterar i det digitala systemet Unikum (liksom skola och fritids). För att kunna göra det har varje förskoleavdelning minst en dator och två lärplattor. Detta räcker dock inte för en fullgod dokumentation och modern förskola, utan förskolans personal behöver ha varsin dator för att underlätta arbetet till en kostnad av 700 tkr.

<i>Verksamhet</i>	<i>Kvalitetsförändringar</i>	<i>Åskade mnkr</i>	<i>Fick i budget</i>
<i>Förskola</i>	<i>En-till-en personaldatorer</i>	<i>0,7</i>	<i>0</i>
SUMMA		<i>0,7</i>	<i>0</i>

Konsekvenser av förändringarna Förskola

Verksamhetsförändringarna som preciserats ovan kommer för verksamhetsområdet förskola att innebära behov av en budgetöversiktning med ytterligare 19 855 tkr.

Förskolan har erhållit statsbidrag för mindre barngrupper (2,4 mnkr för 18/19) och om vi inte kan utöka förskoleplatserna och därmed kunna minska barngruppernas storlek förlorar kommunen det bidraget och det påverkar både antalet barn i grupperna och även personaltäteten.

Den kostnad som verksamheten kan påverka är lönekostnaden vilket innebär att neddragningar inom personalstyrkan kommer behöva göras.

För att täcka upp för löne- och övriga kostnadsökningar som ej täcks av 1 % ramuppräkningsbehöver befintlig personalstyrka minska med 5 heltidstjänster.

Vid utebliven ramuppräkningsbehöver utifrån önskanerna blir konsekvensen att det inte går att öppna förskolor i den omfattning som behövs utifrån platsbehovet och att kommunen då inte följer lagen om kö-tid och att vårdnadshavare inte kan

arbeta eller studera. Vidare att barngruppernas storlek ökar liksom att barn per årsarbetare ökar igen.

Uppdatering efter tilldelade budgetmedel 2019 - Förändringar i kvalitet inom förvaltningens förskoleverksamheter

- *Verksamhet förskola "återlämnade" 7 700tkr i bokslutet för 2018 och dessa medel är de som under 2019 kan användas för öppnandet av 60 förskoleplatser i Marnäs förskola tills ny förskola är färdig för inflyttning och även för finansiering av Gonäs nya avdelning och om några platser kan öppnas innan jul på Bärets förskola.*
- *För att förskoleverksamheten ska uppnå budget i balans för 2019 görs översyn av bemanning och inköp av varor och tjänster. De minskningar på bemanning som kommer att ske är på visstidsanställningar och effektiviseringar via t ex ökad frekvens av sammanslagningar mellan avdelningar vid öppningar och stängningar och övriga tillfällen till samverkan. Kan dock för både barn och personal ge sämre arbetsmiljö.*
- *Det finns en risk att verksamheten mister det riktade bidraget till minskade barngrupper eftersom medlen är knappa.*
- *En översyn av taxan för förskoleplats kommer att göras för att eventuellt förändra den till budgetåret 2020.*
- *Den ekonomiska situation förvaltningen har 2019 kommer att betyda att, kompetensutveckling som t ex fortsättning av att studera 15 högskolepoäng vid förskolläraryrket på delvis betald arbetstid, finns det inte ekonomiskt utrymme för.*
- *Förskolan i kommunen fortsätter att äska medel för adekvat teknisk utrustning för att utveckla digitalisering inom förskolan. Blir synnerligen aktuellt eftersom det kommer ha ett eget stycke med verksamhetsmål i den nya Läroplanen, vilken gäller från 1 juli 2019.*

Förändringsarbete/verksamhetsförändringar inom Skola

Volym

Volymökning - Grundskola

Elevantalet på grundskolan ökar liksom tidigare år. Ökningen mellan 2018 och 2019 är 30 elever. Förvaltningen har inte fått utökad ram för tidigare elevökningar.

Inför 2019 har Ludvika kommun tilldelats ett nytt statsbidrag, för ökad likvärdighet (läs vidare om detta under Kvalitet). Statsbidraget är omfattande. Bidragets storlek för Ludvikas del blev ca 12 700 tkr (12,7 miljoner kronor).

Detta statsbidrag förutsätter att undervisningskostnaderna per elev inte minskar över tid. Om elevantalet ökar, men budgetramen förblir den samma så innebär det i praktiken att undervisningskostnaden per elev minskar, varvid förvaltningen inte kan rekvirera bidraget.

Förvaltningen äskar för volymökningar inom grundskola $60 \text{ tkr} * 30 \text{ elever} = 1\,800 \text{ tkr}$. De 60 tkr per elev som äskandet utgår ifrån är grundad på den genomsnittliga undervisningskostnaden per elev 2015-2017 enligt de villkor som statsbidraget stipulerar.

Volymökning - Fritidshem

Liksom tidigare år ökar antalet elever på fritidshemmen. Till 2019 beräknas ökningen bli 26 elever. Kostnaden för en elev inom fritidshemmen är 18 tkr per elev.

Förvaltningen äskar för volymökningar på fritidshemmen $18 \text{ tkr} * 26 \text{ elever} = 468 \text{ tkr}$.

Hyresförändringar

Enligt direktiv ska budgetarna inom Ludvika kommuns verksamheter och bolag räknas upp med 1%. I Social- och utbildningsförvaltningens arbete med kostnader förutsätts därför att hyrorna räknas upp med 1%.

Skolverksamheten står inför flera förändringar på fastighetssidan. Dessa genererar kostnadsförändringar vilka specificeras i tabellen nedan.

<i>Verksamhet</i>	<i>Verksamhetsförändring volymbaserat</i>	<i>Äskade mnkr</i>	<i>Fick i budget</i>
<i>Skola</i>	<i>Ökat elevantal grundskola</i>	<i>1,8</i>	<i>0</i>
<i>Skola</i>	<i>Ökat elevantal fritidshem</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
<i>Skola</i>	<i>Tillkommande hyra nya Solviksskolan</i>	<i>7,7</i>	<i>7,7</i>
<i>Skola</i>	<i>Tillkommande hyra Lorensbergamodulen (fr fsk)</i>	<i>1,0</i>	<i>1</i>
<i>Skola</i>	<i>Avgående hyra Marnässkolan</i>	<i>-2,8</i>	<i>-2,8</i>
<i>Skola</i>	<i>Avgående hyra Håksbergs skola (halvårseffekt)</i>	<i>-0,3</i>	<i>-0,3</i>
<i>SUMMA</i>		<i>7,9</i>	<i>5,6</i>

Pris

Det sänkta ramdirektivet om 1% måste ställas mot de förändringar i kostnader som verksamheten inte kan undvika till 2019. Det handlar framförallt om personalkostnader där lönerna förväntas öka med minst 2,5% för pedagogisk personal, samt övriga förväntade prisökningar i samhället.

Genom en ramuppräknig på 1% tappar skolverksamheterna 3 400 tkr i förhållande till de faktiska kostnader utifrån befintlig verksamhet som kommer finnas 2019.

Vidare medförde en felaktighet i budgetprocessen för 2018 att skolidrottshallarna togs bort från SUNs budget utan att tillföras någon annanstans, vilket nu innebär att SUN behöver äska pengarna igen.

<i>Verksamhet</i>	<i>Prisförändringar</i>	<i>Åskade mnkr</i>	<i>Fick i budget</i>
<i>Skola</i>	<i>Saknad hyra skolidrottshallar</i>	5,2	5,2
<i>Skola</i>	<i>Löne- & prisökningar som ej täcks vid 1 % uppräknig</i>	3,4	0
<i>Förvaltningen</i>	<i>Nya lokaler för kansliet och elevhälsan</i>	0,2	0,2
SUMMA		8,8	5,4

Kvalitet

Skolutveckling – Ett pågående arbete som behöver få fortsätta

I Ludvika är barn och unga ett prioriterat utvecklingsområde. Kommunen har därför meritvärdet i årskurs 9 som viktigaste resultatmått för de kommunövergripande verksamhetsmålen.

Kommunfullmäktiges mål är tydligt - Ludvika kommun ska ha en av Sveriges 25% bästa skolor år 2020. Det innebär att vårt meritvärde för elever i årskurs 9 placerar oss på plats 72 eller bättre i kommunrankingen (av 290 kommuner).

Flera olika utvecklingsinsatser har satts igång inom nämndens verksamheter. De bottnar alla i den Skolanalys som SKL genomförde under hösten 2016.

Insatserna börjar ge effekt vilket syntes tydligt på meritvärdet för årskurs 9 till sommaren 2018.

På flera olika nivåer inom Ludvikas skolverksamheter har nödvändiga beslut fattats för att skapa förutsättningar att bli en bra skolkommun. Att särskilt lyfta är byggandet av nya Solviksskolan, skolstrukturförändringen 2016 och förvaltningens satsning på systematiskt kvalitetsarbete. Även på skolenheterna har organisationerna förändrats för att jobba bättre med resultatanalys och insatser.

Skolan i Ludvika kommun är på väg mot målet att bli en av Sveriges bästa skolkommuner. En minskning av budgetram enligt direktivet om en 1% ramuppräknning kommer medföra behov av minskade kostnader som redan finns. Kostnader inom skolverksamheten är mestadels hyra och personal. Då det inte finns någon möjlighet att ta bort skolenheter inför 2019 kommer förvaltningen vara tvungen att minska personalstyrkan.

Förändringar utifrån förändrad lagstiftning (Skollagen)

Skollagen har ändrats så att nya krav finns på grundskola från 2018. De nya kraven för med sig kostnader i form av ytterligare lönekostnader, men även kostnader för lokaler och skolresor.

Vid införandet av de nya kraven tilldelas kommunerna statsbidrag för att kunna genomföra kraven. Bidragen tilldelas utifrån befolkningsstorlek och finns med i det kommunalekonomiska utjämningsbidraget.

Krav på höghöjdsstädning

Utifrån granskning av verksamheternas lokaler har miljö- och byggenheten förelagt Social- och utbildningsförvaltningen att genomföra höghöjdsstädning av vissa lokaler två gånger per år. Detta innebär en kostnadsökning för verksamheten.

Förvaltningen äskar för att ökade kostnader för höghöjdsstädning 230 tkr

Satsning på ledarskap

Statliga satsningar på löner har genomförts i Sverige under de senaste åren. Ingen av satsningarna har riktat sig mot ledarskap. Vid rekrytering av rektorer är det angeläget att kunna erbjuda konkurrenskraftiga löner. I Sverige har flera kommuner genomfört satsningar på rektorlöner parallellt med de statliga satsningarna på lärare.

Förvaltningen vill genomföra en satsning på utbildade rektorers löner som innebär att motsvarande löneyft som de statliga lönesatsningarna gentemot lärarkåren.

Förvaltningen äskar 500 tkr för att genomföra satsningen rektorlöner.

<i>Verksamhet</i>	<i>Verksamhetsförändring kvalitet</i>	<i>Åskade mnkr</i>	<i>Fick i budget</i>
Skola	Nytt lagkrav: Obligatorisk förskoleklass från 6 år (15 kr/kommuniv)	0,4	0
Skola	Nytt lagkrav: Moderna språk från årskurs 6 (2 kr/kommuniv)	0,1	0
Skola	Nytt lagkrav: Lovskola för årskurs 8-9 (6 kr/kommuniv)	0,2	0
Skola	Höghöjdsstädning	0,2	0

<i>Skola</i>	<i>Satsning på rektorlöner</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
SUMMA		1,2	0

Konsekvenser av förändringarna Skolverksamheten

Direktivet om att räkna upp rambudget med 1% behöver ställas mot de faktiska kostnader som kommer vara rådande för verksamheterna under 2019.

Förvaltningen har under rubriken ovan fört fram verksamhetsförändringar som (med undantag för en satsning på löner för rektorer motsvarande 500 tkr per år) inte går att kompromissa bort.

Hysesförändringarna beror på verksamhetsutökning som är beslutat sedan flera år (nya skolan i Marnäsområdet – Solviksskolan), samt en felaktighet i budgetprocessen för 2018 (skolidrottshallarna togs bort från SUNs budget men tillfördes inte någon annanstans, vilket nu innebär att SUN behöver äska pengarna igen). Till detta tillkommer lagkrav på verksamheten som för med sig kostnader, samt volymökningar som beror på att vi har fler barn i skolåldern i Ludvika kommun.

Skulle inte medel utifrån verksamhetsförändringarna tilldelas skolverksamheten uppstår ett budgetunderskott på 14 375 tkr.

Det sänkta ramdirektivet om 1% måste också ställas mot de förändringar i kostnader som verksamheten inte kan undvika till 2019, där skolverksamheterna då skulle sakna 3 700 tkr i förhållande till de faktiska kostnader som kommer finnas 2019 utifrån befintlig verksamhet.

Ett genomförande av direktivet om ramuppräknings om 1% innebär således att förvaltningen dels inte får täckning att täcka kostnader för löneökningar och övriga prisökningar i samhället, men även att medel inte tilldelas för omfattande verksamhetsförändringar.

Då skolverksamhetens kostnader till 83 % består av löner återstår endast detta område att göra anpassningar inom. För att utifrån befintlig verksamhet täcka upp för löne- och övriga kostnadsökningar som ej täcks av 1 % ramuppräknings behöver befintlig personalstyrka minska med 7-8 heltidstjänster.

Vid utebliven ramuppräknings utifrån äskningarna blir skolverksamhetens åtgärder för att lägga en budget för 2019 som motsvarar 1 % ramuppräknings av budget 2018 en minskning av personalstyrkan motsvarande 18 075 tkr. Det beräknas motsvara 36 heltidstjänster.

Detta medför i sin tur att organisationen måste ses över på bred front. Chefsorganisation, liksom administrativ organisation kan komma ifråga för nedskärningar men oundvikligen kommer även lärartätheten försämrats ute på enheterna. I arbetet med att banta personalstyrkan kommer utvecklingsarbete sannolikt att avstanna och därmed finns påtaglig risk att meritvärdet inte utvecklas positivt.

Förvaltningens skolverksamheter tilldelas redan i dagsläget stora mängder statsbidrag. Dessa statsbidrag är ej kommunala besparingsbidrag utan istället kopplade till kvalitetshöjande insatser av olika slag. För att få bidragen måste huvudmannen för skolverksamheten bibehålla kommunala ramkostnader kopplat till undervisning och personaltätheten.

De statsbidrag som villkoras av att resursförstärkningar ska göras utifrån befintlig personaltäthet per elev och som redan idag tilldelas förvaltningen motsvarar 16,5 mnkr. Till detta ska även läggas ytterligare ca 14 mnkr för 2019 som tilldelas skolorna i Ludvika genom statsbidraget för ökat likvärdighet. Även detta statsbidrag bygger på bibehållen kommunal ram för undervisningskostnaderna per elev.

Totalt uppgår således statsbidragen som skolverksamheterna förväntas tilldelas för 2019 till drygt 30 mnkr. Dessa medel är beroende av att kostnaderna för undervisning bibehålls.

En organisationsändring bestående av personalnedskärningar som beskrivs ovan innebär således att förvaltningen kommer minska undervisningskostnaderna kraftigt, liksom personaltätheten. Det leder i sin tur att statsbidragen till skolverksamheterna kommer att utebli och att ytterligare fler nedskärningar behöver göras.

Uppdatering efter tilldelade budgetmedel 2019 - Förändringar i kvalitet inom förvaltningens skolverksamheter

Skolverksamheterna tilldelades inte någon ramökning utifrån ovan beskrivna förändringar. Vid en jämförelse med 2018 års budget erhöles en ramökning som motsvarar hyreshöjningarna inklusive idrottshallarna.

Skolverksamheten har inte fått några tilldelade medel för verksamhetsförändringar:

- *ökat elevantal i skola och på fritids.*
- *nytt lagkrav på obligatorisk förskoleklass.*
- *nytt lagkrav på språkval i årskurs 6.*
- *nytt lagkrav på lovskola för årskurs 8 och 9.*

Den tilldelade ramen försatte verksamheten i ett läge där fördelningen av budgetmedlen behövde övervägas mycket noggrant.

Den primära målsättningen i budgetarbetet blev att fördela medlen på ett sätt som innebär att undervisningskostnaderna inte understeg kraven för att likvärdighetsbidraget kunde bibehållas.

Vid inledningen av 2019 kunde förvaltningen konstatera att det går att fördela medlen på ett sätt som innebär att undervisningskostnaderna precis uppgår till det lägstavärde som krävs för att tilldelas bidraget om 12,7 miljoner kronor för 2019.

Emellertid innebär det ändå att enheterna kommer vara tvungna att ser över sina personalstyrkor. Flera enheter kommer vara tvungna att göra nedskärningar på personal i förhållande till 2018. Dock kommer inte någon behörig lärare att behöva sägas upp utan detta kommer kunna lösas med pensionsavgångar och visstidsanställningar.

Skolverksambeten har även tvingats till flera nedskärningar av andra kostnader för att hålla undervisningskostnaderna så höga att likvärdighetsbidraget kan erhållas. Framför allt handlar det om kostnader för personalens kompetensutveckling, samt läromedelskostnader. Vid sidan om kostnaden för chromebooks tilldelas inga ytterligare medel för läromedel. Ytterligare kostnader som tagits bort från rambudgeten är föreläsare, resor, kurser och fika. Även budgeten för NTA (Natur och teknik för alla) är halverad i förhållande till 2018.

Det kommer att bli ett hårt år för flera enheter där personalminskning går hand i hand med att önskemål om inköp av utrustning och läromedel får inte kan genomföras.

Vidare har även simundervisningen tvingats till förändring då det blivit en kraftigt ökad kostnad för denna verksamhet inför 2019. Ökningen beror på att avgiften för att simma i sporthallen har höjts kraftigt. Om inte Social- och utbildningsförvaltningen ändrar upplägget på simundervisningen innebär de nya avgifterna ökade kostnader om ca 500 tkr för skolverksambeterna.

Skolverksambeterna väljer således att skära ned på den obligatoriska simundervisningen så att den endast omfattar tre årskurser (åk 1-3). Förväntningarna på hur långt eleverna ska kunna simma när de går i årskurs 3 minskas också. (Återgång till 50 meter istället för 100 meter). För årskurs 6 kvarstår självklart kravet från läroplanen på att eleven ska kunna simma 200 meter.

Förvaltningen tycker detta beslut är olyckligt, men gör ändå denna prioritering till förmån för att kunna lägga ut så mycket medel som möjligt på övrig timplanebunden undervisning. Vid behov kommer den obligatoriska simundervisningen att bantas ned till att omfatta endast två årskurser. Förvaltningen riktar istället in sig på "bonusbad" för de elever som inte klarar läroplanens krav om att eleverna ska kunna simma 200 meter i årskurs 6.

En stor utmaningen för förvaltningen är att möta de ökade hyreskostnaderna som uppkommer när elevantalet ökar. Fler elever innebär ökade behov av lokaler. Samtidigt ökar inte elevantalet i alla delar av kommunen. Förvaltningen kommer därför arbeta för ett mer effektivt lokalutnyttjande genom att se över skolstrukturen.

Förändringsarbete/verksamhetsförändringar – Social Velfärd

Volym

HVB-Nyanlända

Under 2018 har HVB-verksamheten avvecklats utifrån minskat antal ensamkommande till kommunen samt att flera unga fyllt 18 år och flyttat till kommunens egna stödboende. Någon omplacering har skett till familjehem utifrån ålder, under 18 år. Eftersom beslut på asylområdet fattas av Migrationsverket så har kommunen ingen påverkansmöjlighet på besluten. Kommunen har idag ett fortsatt ansvar för de ensamkommande ungdomar som kom under 2015.

Förvaltningen har valt att behålla och utveckla stödboendeverksamheten i fristående lägenheter i kommunen. Kostnaden för 2019 beräknas till 4 200 tkr och prognosen är att kostnaderna kommer att täckas av schablonersättning från Migrationsverket.

Ekonomiskt bistånd

En farhåga gällande framtiden och behovet av ekonomiskt bistånd, och som är svårt att prognosticera, är att antalet nyanlända som lämnar etableringen och som saknar försörjning beräknas fortsatt öka under 2019.

Många nyanlända flyttar till kommunen antingen som s k *EBO* (eget boende) eller på *anknytning*. I och med den överenskommelse som gjorts på riksnivå angående anhörginvandring befarar vi att antalet anhöriga som kommer till Ludvika kommun kraftigt kommer att öka. Detta medför en direkt ökning inom ekonomiskt bistånd.

Fler individer står utanför arbetsmarknaden och en modell för närmare samverkan mellan AME, integrationsenheten, VBU och Social välfärd har tagits fram, den så kallade Ludvikamodellen.

Utfallet för 2018 visade att det ekonomiska biståndet överskred budgeten med ca 15 000 tkr i förhållande till budget och prognosen för 2019 visar på en ytterligare ökning av utbetalningarna. Vi befarar också att kommunens intäkter från Migrationsverket i form av etableringsschablon kommer att minska. Med den fördelningsnyckel kommunen använder sig av idag kommer intäkterna minska med 1 000 -2 000 tkr på årsbasis. I budgetarbetet äskades 17 000 tkr inför 2019. Om det skulle beslutas om en omfördelning av Migrationsverkets ersättningar utifrån 11- punktsprogrammet så skulle det kunna innebära en minskning av äskat belopp med ca 4 000 tkr.

<i>Verksamhet</i>	<i>Verksamhetsförändring volymbaserat</i>	<i>Åskade mnkr</i>	<i>Fick i budget</i>
<i>Social Vårld</i>	<i>Fler individer erhåller ekonomiskt bistånd till sin försörjning. Dessa individer står mycket långt ifrån arbetsmarknaden.</i>	17,0	0,9
SUMMA		17,0	0,9

Pris

Placerade barn och unga

Farhågorna om ökade kostnader för placerade barn och unga i familjehem, som förvaltningen uttryckte i sin verksamhetsplan inför 2017 och 2018 års budget, har realiserats. Övervägande delen av dessa placeringar beräknas pågå under lång tid, det vill säga under barnets uppväxt.

Placerade barn och unga på institution har också ökat och utfallet för 2018 visar på överskridande av budgeten med 9500 tkr.

Förvaltningen äskar 8 000 tkr utöver den budget som lagts för 2018 och för de kostnader vi redan har i dagsläget men som vi inte har täckning för.

Insatser till vuxna missbrukare

Behovet av missbruksvård med tvång har ökat och förvaltningen har aldrig haft budgettäckning för tvångsvård gällande missbrukare. En ökad kostnad inför 2019 befaras med 2 500 tkr i förhållande till den budget som ligger för 2018.

Löne- och övriga kostnader som inte täcks av 1% ramuppräknings

Vid sidan om verksamhetsförändringarna innebär en ramuppräknings om 1 % att förvaltningen får en budget som inte matchar de kostnadsökningar som sker för löner och övriga kostnader i samhället. Förvaltningen beräknar att kostnaderna löner och övriga prisökningar i samhället ökar med 2 000 tkr mer än vad Social välfärds budget kommer att räknas upp.

<i>Verksamhet</i>	<i>Prisförändringar</i>	<i>Åskade mnkr</i>	<i>Fick i budget</i>
<i>Social Vårld</i>	<i>Bristen på tillgång till familjehem under 2018 har lett till att</i>	8,0	2,2

	<i>kommunen fått anlita konsulentstödda familjebem som är 3 gånger så dyra jämfört med egna kontrakterade familjebem.</i>		
<i>Social Vålfärd</i>	<i>Tvångsplaceringar av vuxna missbrukare har ökat under 2018. Dessa är betydligt dyrare än placeringar som sker på frivillig basis.</i>	2,5	0,5
<i>Social Vålfärd</i>	<i>Löne- & prisökningar som ej täcks vid 1 % uppräknig</i>	2,0	0
<i>SUMMA</i>		12,5	2,7

Kvalitet

Mottagande av nyanlända

Tolkkostnader och översättningar kommer öka i och med att vi får många individer som beräknas söka ekonomiskt bistånd som går ut etableringen. När det gäller översättningskostnader härrör det sig till den nya förvaltningslagen som träder ikraft vid halvårsskiftet 2018. Här äskar förvaltningen 1 100 tkr för ökade kostnader.

Samverkan inom länet

Beslut har tagits på kommunfullmäktige att ingå i en läns gemensam tillnyktringsenhet. Denna kostnad kommer inför 2019 bli 335 tkr, varför vi därmed äskar denna summa.

Kostnader för fordon

Ny upphandling gällande tjänstebilar har gjorts och den innebär ökade kostnader med ca 100 tkr. Förvaltningen äskar denna summa för ökade driftskostnader.

Ökade hyreskostnader

Lokalhyror kan komma att öka om IFO får tillgång till fler våningsplan på förvaltningshuset Marnäsliden. Kostnad 300 tkr.

<i>Verksamhet</i>	<i>Kvalitetsförändringar</i>	<i>Åskade mnkr</i>	<i>Fick i budget</i>
<i>Social Vålfärd</i>	<i>Ny förvaltningslag kommer med största sannolikhet innebära att klienternas juridiska ombud kräver</i>	1,1	0

	<i>översättning av utredningar och fortsatt stora kostnader för tolk.</i>		
<i>Social Vålfärd</i>	<i>Samtliga kommunfullmäktige i länet har beslutat ingå i en gemensam samverkan kring tillnyktringsenhet med start 2019 och avgiften är redan fastställd.</i>	<i>0,3</i>	<i>0,4</i>
<i>Social Vålfärd</i>	<i>Kommunen har upphandlat tjänstebilar hos ny leverantör vilket leder till en fördyring. Bilarna kommer dessutom vara elhybrider.</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>
<i>Social Vålfärd</i>	<i>Arbetsmiljöverket kräver att vi vidtar åtgärder p g a trångboddhet och därför räknar vi med högre hyreskostnader inför 2019.</i>	<i>0,3</i>	<i>0,3</i>
<i>SUMMA</i>		<i>1,8</i>	<i>0,8</i>

Konsekvenser av förändringarna Social Vålfärd

Verksamhetsförändringarna som preciserats ovan kommer för Social vålfärd att innebära behov av en budgetramsökning med 29 335 tkr för 2019 års budget.

För att täcka upp för löne- och hyreshöjningar som ej täcks av 1 % ramuppräknning behöver personalstyrkan minskas med 4 heltidstjänster.

Vid utebliven ramuppräknning utifrån äskade verksamhetsförändringar och anpassning till given ram skulle man antingen behöva minska personalstyrkan med 50 årsarbetare eller neka 345 existerande hushåll ekonomiskt bistånd.

Förvaltningen har under rubriken ovan fört fram verksamhetsförändringar som är svåra att kompromissa bort. Under 2018 pågår ett arbete med en åtgärdsplan med olika insatser för att minska det prognosticerade överskridandet av budget 2018. Bland annat utökat samarbete med Arbetsmarknadsenheten, VBU och arbetsförmedlingen för att fler personer ska få egen försörjning. Utveckla samarbetet inom förvaltningen gällande tidig insats för barn och familjer för att undvika placeringar.

Uppdatering efter tilldelade budgetmedel 2019 - Förändringar i kvalitet inom förvaltningens social vålfärds verksamheter

För verksamheterna inom social vålfärd äskades 31,3 mnkr utöver ram. Efter att ha påförts en besparing om 5,5 mnkr avseende Ludvika modellen samt 3,6 mnkr av det generella besparingskravet så tilldelades Social Vålfärd slutligen

extra budgetmedel om 4,4 mnkr jmf med 2018 års budget. Förvaltningen har valt att fördela medlen enligt följande:

0,9 mnkr av äskade 17 mnkr till ekonomiskt bistånd.

2,2 mnkr av äskade 8 mnkr för placeringar av barn och unga

0,5 mnkr av äskade 2,5 mnkr för missbruksplaceringar

0,8 mnkr av äskade 1,8 mnkr för löner och administration

En stor oro i verksamheten finns att inte kunna uppnå en budget i balans för 2019. Kartläggning av de medborgare i kommunen som har långvarigt ekonomiskt bistånd visar på en stor grupp människor, omkring 200, som har lång väg till egen försörjning då de inte behärskar svenska språket, saknar grundläggande utbildning och arbetslivserfarenhet. Flertalet av de som lämnar etableringen hos Arbetsförmedlingen har ingen eller otillräcklig försörjning. SKL's genomlysning som gjordes 2018 visade på att Ludvika kommuns kostnader för barn- och ungdomsvård och missbruksvård inte är hög i jämförelse med liknande kommuner. Insatserna för att komma till egen försörjning "äger" inte förvaltningen. Omvärldsanalyser för att anpassa det egna inre arbetet görs.

I och med den överenskommelse som gjorts på riksnivå angående anhöriginvandring befarar vi att antalet anhöriga som kommer till Ludvika kommun kommer att öka mer än tidigare prognos. Detta medför en direkt ökning inom ekonomiskt bistånd.

Utfallet för 2018 visade att det ekonomiska biståndet överskred budgeten med ca 15 000 tkr i förhållande till budget och prognosen för 2019 visar på en ytterligare ökning av utbetalningarna.

Social välfärd har utifrån äskad ram för försörjningsstöd tilldelats en besparing om 5,5 och 3,6 mnkr med anledning av Ludvikamodellen. Synnerligen svårt att bedöma eftersom insatser för att komma till egen försörjning inte finns i förvaltningen.

Ökade kostnader för placerade barn och unga i familjehem är ett faktum. Utfallet för 2018 visar på överskridande av budgeten med 8800 tkr och prognosen för 2019 visar på ett lite mindre underskott med cirka 7000 tkr. Även placerade barn och unga på institution har ökat och utfallet för 2018 visar på överskridande av budgeten med 9500 tkr och ett lite bättre prognosticerat underskott för 2019 visar på 8000 tkr. Tidig insats i samverkan mellan social välfärd, förskola/ skola och landstingsinsatser är en åtgärd som ska kvalitetsutvecklas mer.

För att minska kostnader kan man minska antalet personal som jobbar med de olika verksamheterna, men det ger troligen till följd att det ekonomiska resultatet blir ännu sämre.

SAMMANFATTNING - Volym

<i>Verksamhet</i>	<i>Verksamhetsförändring volymbaserat</i>	<i>Åskade mnkr</i>	<i>Fick i budget</i>
Förskola	Nya förskoleavdelningar	19,2	0
Förskola	Lorensbergamodulen till skolan	-1,0	-1,0
Skola	Ökat elevantal grundskola	1,8	0
Skola	Ökat elevantal fritidsbem	0,5	0
Skola	Tillkommande hyra nya Solviksskolan	7,7	7,7
Skola	Tillkommande hyra Lorensbergamodulen (fr fsk)	1,0	1,0
Skola	Avgående hyra Marnässkolan	-2,8	-2,8
Skola	Avgående hyra Håksbergs skola (halvårseffekt)	-0,3	-0,3
Social Vålfärd	Fler individer erhåller ekonomiskt bistånd till sin försörjning. Dessa individer står mycket långt ifrån arbetsmarknaden.	17,0	0,9
SUMMA		43,1	

SAMMANFATTNING - Pris

<i>Verksamhet</i>	<i>Prisförändringar</i>	<i>Åskade mnkr</i>	<i>Fick i budget</i>
Förskola	Löne- & prisökningar som ej täcks vid 1 % uppräknings	2,2	0
Skola	Saknad hyra skolidrottsballar	5,2	5,2
Skola	Löne- & prisökningar som ej täcks vid 1 % uppräknings	3,4	0
Social Vålfärd	Bristen på tillgång till familjebem under 2018 har lett till att kommunen fått anlita konsulentstödda familjebem som är 3 gånger	8,0	2,2

	<i>så dyra jämfört med egna kontrakterade familjebem.</i>		
<i>Social Vårld</i>	<i>Tvångsplaceringar av vuxna missbrukare har ökat under 2018. Dessa är betydligt dyrare än placeringar som sker på frivillig basis.</i>	2,5	0,5
<i>Social Vårld</i>	<i>Löne- & prisökningar som ej täcks vid 1 % uppräknin</i>	2,0	0,1
<i>Förvaltningen</i>	<i>Nya lokaler för kansliet och elevhälsan</i>	0,2	0,2
SUMMA		23,5	8,2

SAMMANFATTNING - Kvalitet

Verksamhet	Kvalitetsförändringar	Åskade mnkr	Fick i budget
<i>Förskola</i>	<i>En-till-en personaldatorer</i>	0,7	0
<i>Skola</i>	<i>Nytt lagkrav: Obligatorisk förskoleklass från 6 år (15 kr/ kommuninv)</i>	0,4	0
<i>Skola</i>	<i>Nytt lagkrav: Moderna språk från årskurs 6 (2 kr/ kommuninv)</i>	0,1	0
<i>Skola</i>	<i>Nytt lagkrav: Lovskola för årskurs 8-9 (6 kr/ kommuninv)</i>	0,2	0
<i>Skola</i>	<i>Höghöjdsstädning</i>	0,2	0
<i>Skola</i>	<i>Satsning på rektorlöner</i>	0,5	0
<i>Social Vårld</i>	<i>Ny förvaltningslag kommer med största sannolikhet innebära att klienternas juridiska ombud kräver översättning av utredningar och fortsatt stora kostnader för tolk.</i>	1,1	0
<i>Social Vårld</i>	<i>Samtliga kommunfullmäktige i länet har beslutat ingå i en gemensam samverkan kring tillnyktringsenhet med start</i>	0,3	0,4

	<i>2019 och avgiften är redan fastställd.</i>		
<i>Social Välfärd</i>	<i>Kommunen har upphandlat tjänstebilar hos ny leverantör vilket leder till en fördyring. Bilarna kommer dessutom vara elhybrider.</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>
<i>Social Välfärd</i>	<i>Arbetsmiljöverket kräver att vi vidtar åtgärder p g a trångboddhet och därför räknar vi med högre hyreskostnader inför 2019.</i>	<i>0,3</i>	<i>0,3</i>
SUMMA		3,9	0,8

Uppföljning och utvärdering

Social- och utbildningsförvaltningen genomför kontinuerliga uppföljningar och utvärderingar. Syftet är att följa upp om verksamheterna nått målen och belysa förbättringsområden för att stärka kvalitén. Det finns planer för vad, hur, och när respektive verksamhet skall följas upp och rapporteras till nämnden. En samlad redovisning sker i nämndens kvalitetsrapport och i verksamhetens styrkort i samband med bokslutet. Nämnden får månadsvis enligt en fastslagen tidsplan rapporter på utfallet för olika nyckeltal.

De kommungemensamma målen som togs i Kommunfullmäktige under våren 2015 tjänar som utgångspunkt för kvalitetsarbetet 2019. Sedan tidigare har Social- och utbildningsnämnden använt balanserade styrkort för att följa upp och se om de uppsatta målen nås. Styrkortet är numer tydligt kopplade till de kommungemensamma målen. Ytterligare mål som nämnden antagit i styrkortet är verksamhetsspecifika mål utifrån lagstiftning.

I förvaltningens styrkort finns det för varje nivå inom förvaltningen (förvaltningsledning – verksamhetsledning – enhet) styrkort som är kopplade till de kommunövergripande målen och verksamhetsspecifika mål. Till varje styrkort formuleras sedan insatser i form av aktiviteter för att säkerställa genomförande, uppföljning och analys. Förvaltningen avser att ”migrera” det systematiska kvalitetsarbetet till beslutsstödsystemet Hypergene.